

Cirkulärnr: 1990:37
Diariernr: 1990:0428
Handläggare: Ronnie Peterson
Avdsek: KES
Datum: 1990-02-27
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomikontoret
Skolförvaltningen
Socialförvaltningen
Fastighetsförvaltningen
Rubrik: Personalserveringar och mervärdebeskattningen under 1990
Bilagor: Länsskattemyndigheten, brev

Personalserveringar och mervärdebeskattningen under 1990

Frågan om i vilken omfattning kommunala personalserveringar skall anses bedrivas i yrkesmässig verksamhet enligt mervärdeskattelagens intentioner är oklar. RSV har i en skrivelse den 9 februari 1990 till länsskattemyndigheterna närmare kommenterat de lagändringar gällande personalserveringar som träder i kraft 1990-03-01 (skrivelsen bilägges).

Bakgrunden till hittillsvarande undantag för skattskyldighet till moms för personalserveringar var, att man utöver den inkomstskattemässiga subventioneringen till 60 % av vad en normallunch kostar, inte ville subventionera personalmaten ytterligare genom momssystemets reduceringsregler. Fram till 1989-12-31 beskattades serveringstjänster med pålägget 12,87 % (skattesatsen 11,4 %). Om personalserveringarna varit inlemmade i momssystemet hade arbetsgivaren erhållit full avdragsrätt på ingående skatt (moms) på råvarorna och övriga kostnader medan utgående skatt (moms) bara blivit 11,4 % av det inkomstskattemässiga värde som är 60 % av normallunchpriset, vilket RSV årligen fastställer.

Fr o m 1990-01-01 beskattas serveringstjänster med momspålägget 23,46 % (skattesatsen 19 %). Under 1990 är dock fortfarande det lägsta inkomstskattepliktiga värdet 60 % av det av RSV fastställda normallunchpriset på ca 44 kr. Om den anställda betalar 26,50 kr föreligger ingen inkomstskattepliktig förmån. Betalar den anställda exempelvis bara 20 kr skall (26,50 -20) 6,50 kr per lunch tas upp som skattepliktig löneförmån. Förmånen skall dessutom beläggas med sociala avgifter. Det bör framhållas att det inkomstskattemässiga värdet 26,50 kr under 1990 inkluderar mervärdeskatt med 19 %.

Under förutsättning att skattereformen genomförs enligt de intentioner som finns i lagrådsremissen kommer subventionen ned till 60 % att tas bort 1991. Lunchens inkomstskattemässiga värde blir då dagens normalpris 44 kr uppräknat med inflationen under 1990.

Personalservering i kommunal regi

Om de anställda betalar 26,50 kr för lunchen under 1990, föreligger ingen löneförmån och information eller kontrolluppgift behöver inte lämnas till skattemyndigheten. Riksdagens beslut att avskaffa undantaget för personalserveringar vid mervärdebeskattningen, kan strikt formellt i några situationer medföra skattskyldighet för kommunala personalserveringar.

Riksdagsbeslutet togs troligen på felaktiga förutsättningar, eftersom beslutet att skapa konkurrensneutralitet förutsätter att det i princip är samma beskattningsvärde på personalserveringar som på öppna marknaden dvs restaurangerna. Detta är inte fallet under 1990. Någon reell konkurrenssituation föreligger inte eftersom en normallunch på en restaurang kostar åtminstone 40 kr, medan den kommunala lunchen kan ha värdet 26,50 kr, moms inräknad.

Ett omvänt konkurrensförhållande kan uppstå 1991 om privata entreprenörer genom speciell prissättning, för dagens lunch, fastställer priset till 40 kr inkl moms och kommunerna måste följa RSV:s anvisning som uppger priset till 44 kr plus tillkommande inflationsuppräknning.

RSV:s skrivelse

Det finns enligt punkten 1 13:e stycket av anvisningarna till 2 § mervärdeskattelagen ett speciellt undantag för skattskyldighet till moms för kommun och landsting (se RSV:s skrivelse sid 4). Undantaget gäller verksamhet som är inrättad för att ombesörja barnomsorg, ungdomsvård, sjukvård, hälsovård, äldreomsorg, särskilda omsorger om utvecklingsstörda eller annan social omvårdnad. Undantagen gäller även tillhandahållande av vara som tillverkas eller tjänst som tillhandahålls som ett led i undervisningen i de flesta gymnasieskolorna.

RSV har i sin skrivelse fastlagt att de serveringar som finns inom ovanstående områden ej skall bli föremål för skattskyldighet under 1990.

Däremot har RSV ansett att servering inom de sk servicehusen och tillhandahållande av mat till pensionärer i skolmatsalar är yrkesmässig verksamhet. Detta anser Kommunförbundet vara en felaktig tolkning. Likställighetsprincipen gör att en kommun inte kan låta vissa grupper erhålla särskilda favörer som t ex att äta lunch till subventionerat pris. Eventuellt kan sociala skäl motivera att någon grupp ges visst företräde. Servering till pensionärerna måste inordnas i begreppet äldreomsorg varvid det generella undantaget tar över, och någon registrering till moms inte bör göras.

Vidare anser förbundet att tillhandahållande av skolmat till lärare, utanför den pedagogiska måltidernas ram, inte bör föranleda momsregistrering eftersom verksamhet inom skolans område ligger utanför skattskyldighet till mervärdeskatt. Att hävda att skolbespisningarna är "personalserveringar" är orimligt eftersom det primära syftet inte är att ordna så att lärarna erhåller luncher, utan att eleverna orkar med skolarbetet.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Kommunalekonomi och samhällsplanering

Karl Knutsson

Ronnie Peterson